

NAKlap

2018. MÁRCIUS
VI. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

Az agrárium
fontos meghatározója
a húsvét
■ 8–9. oldal

Orbán Viktor: Nekünk Magyarország az első

■ 12–13. oldal

Egyre többen kérik
a talajvizsgálatot

■ 6. oldal

A szakmai háttér munkát
segítik az országos kamarai
osztályok

■ 18–19. oldal

Elindult a kamarai
gázbeszerzési tender
igényfelmérése

■ 15. oldal

Tartalomjegyzék

4. Digitális átállás előtt a hazai agrárium
5. Segítség a határon túli pártoló tagoknak • Védd természetesen • Elhunyt Dankó József
6. A tudatos gazdálkodást segíti a tápanyag-gazdálkodási terv
7. Javulhat a kiskérődzőt tartók helyzete
8. Az agrárium fontos meghatározója a húsvét
9. Tévhitek a magyar élelmiszeriparban 2. rész – A tojás
10. A jelenlegi terület többszörösen öntöznének a gazdálkodók
12. Orbán Viktor: Nekünk Magyarország az első
14. Több biztosításfajta megkötésében is közreműködik a kamara
15. Elindult a kamara földgázbeszerzési tenderével kapcsolatos igényfelmérés
16. Kifizetődő a helyes mezőgazdasági és környezeti állapot fenntartása
17. Újabb bizottsági állásfoglalás az EFA területekkel kapcsolatban
18. A szakmai háttér munkát segítik az országos kamarai osztályok
20. Egységes szemlélet szükséges a vadkár felmérésben
21. Március 20-ig biztosítható az őstermelői jogviszony folyamatos fenntartása • Szakmát tanulók első megmértetése
22. A változó piaci igényekhez igazodik a kamarai választottbíróság

Nagyon fontos a sertéspestis elleni védekezés

Az utóbbi időkben minden sertéstartót figyel az afrikai sertéspestissel kapcsolatos hírekre, mivel ez a nagy ragályozó képességű, vírus okozta fertőző betegség több helyen megállapításra került az Európai Unió területén. Közvetlen szomszédaink közül Ukrajnában és Romániában is előfordult.

A betegségre Európában a házi sertés és a vaddisznó fogékony. A vírus nem betegíti meg az embert. A fertőzött állatokkal való érintkezés, fertőzött élelmiszer elfogyasztása az emberre nem jelent veszélyt, de házisertés- és vaddisznóállományokban tömeges megbetegedéseket, valamint elhullásokat okoz.

Ahol megjelenik, nagy gazdasági kárt okoz, mert a betegségtől addig mentes országokba való behurcolását követően csak szigorú igazgatási intézkedésekkel és jelentős anyagi áldozatok árán lehet felszámolni. A sertésforgalmazást és -felvásárlást regionális vagy országos szinten korlátozzák, az élő sertések, a sertéshús és a sertéshúsból készült félkész és késztermékek exportja pedig nem engedélyezett.

Az intézkedések és korlátozások közvetlenül vagy közvetve súlyos pénzügyi veszteséget okoznak a sertéstartóknak és a velük kapcsolatban álló felvásárlóknak, exportőröknek, vágóhidaknak és húsfeldolgozó üzemeknek is. A betegség behurcolásának megelőzése ezért nyilvánvalóan nagyon fontos minden érdekelt számára.

Az afrikai sertéspestis házi sertések és vaddisznók heveny, lázas általános tünetekkel, testszerte vérzésekkel járó vírusos betegsége. A kórokozó vírusra jellemző, hogy ellenálló képessége a környezeti hatásokkal szemben igen nagy, nem hőkezelt termékekben, illetve nem ártalmatlanított sertés- vagy vaddisznóhullában hónapokig fertőzőképes marad.

A beteg sertések valamennyi váladékukkal ürítik a vírust, és ezáltal közvetlenül megfertőzik a velük érintkező társaikat. A betegséggel kapcsolatban a legfontosabb a MEGELŐZÉS! Az illegális állatszállítás, az olcsó, ismeretlen származású, jelöletlen, dokumentáció nélkül szállított állatok nagyon nagy kockázatot jelentenek a hazai sertés- és vaddisznóállományra. Nem elhanyagolható jelentőségű a fertőzött országokból a fertőzött sertésből készült élelmiszerek behozatalával történő behurcolás veszélye sem.

A körültekintő sertésvásárlással és a sertéstartást szabályozó különböző jogszabályok betartásával minden sertéstartót sokat tehet a betegség behurcolásának megelőzéséért. A sertéstelepeken a járványvédelmi intézkedések, valamint az alapvető higiéniai feltételek betartásával előzhető meg az állomány fertőződése.

Sövényházi Balázs
Veszprém megyei elnök
Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

Pulsar® Plus

Az igazi plusz parlagfű ellen az imazamox szakértőjétől

- Pluszrugalmasság a kijuttatás időzítésében az innovatív adjuváns rendszernek köszönhetően
- Betakarításig gyommentesen, egységesen fejlődő állomány a **Spectrum®** és a **Pulsar® Plus** kezelések révén
- Teljes technológia akár egy komplett pre-kezelés költség szintjén

www.clearfield-plus.hu | www.agro.basf.hu/go/pulsarplus

 BASF Növényvédelmi megoldások

A növényvédő szereket biztonságosan kell használni. Használat előtt mindig olvassa el a címkét és a használati útmutatót! I. forgalmazási kategóriás termék.

BASF
We create chemistry

 Clearfield® Plus
Gyomirtási Rendszer Napraforgóban

NAKLAP, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA – VI. évfolyam, 3. szám

Alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Györffy Balázs elnök **Cím:** 1119 Budapest, Fehérvári út 89–95.

Zöld szám: +36 80 900 365 **E-mail:** ugyfelszolgalat@nak.hu **Portál:** www.nak.hu **Kiadó:** Maraton Lapcsoport – Multivizió Kiadói Kft.

Felelős kiadó: Heffler György és Vida-Varga Andrea ügyvezető igazgatók **Főszerkesztő:** Dénes Zoltán **Főmunkatárs:** Andó Patrik

Lapmenedzser: Tremmer Tamás +36 20 534 7137 **Fotók:** Gyulai Tóth Zoltán, Shutterstock.com

Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 8200 Veszprém, Házgyári út 12., E-mail: naklap@maraton.hu ISSN 2064-308X

A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmaért a kiadó felelősséget nem vállal.

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

Digitális átállás előtt a hazai agrárium

Többet termelni kevesebb ráfordítással, ez a kihívás áll az európai és a magyar agrárgazdaság előtt.

A magyar mezőgazdaság digitalizációjának megvannak az alapjai, az ágazat kész a váltásra – mondta Feldman Zsolt agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkár a Prega Science 2018 elnevezésű szakmai konferencia megnyitóján. Magyarország számára a mérsékelt klíma, a kiváló termőföld és a mezőgazdaság számára rendelkezésre álló vízvagyon évszázadok óta biztosítja, hogy megfelelő technológiával és tudással ne csak a hazai lakosságot lássuk el kiváló minőségű és biztonságos élelmiszerrel, hanem jelentős mennyiségű mezőgazdasági terméket, élelmiszert exportálhassunk más országok fogyasztói számára is. Azonban a magyar élelmiszer-gazdaságban a mostaninál 60 százalékkal nagyobb termelési potenciál van. A hatékonyság növelésének napjainkban egyre fontosabb eszközei a digitális technológiák, köztük a precíziós gazdálkodás alkalmazása.

„Meggyőződésem tehát, hogy a precíziós gazdálkodás egyre inkább megkerülhetetlenné válik

hazánkban is, és hogy a takarékosabb inputanyag-felhasználás, a jobb minőségű információk vagy egyszerűen az ezek alapján hozott jobb döntések széles körű elterjedtsége több tíz milliárd forinttal emelheti meg az ágazat kibocsátási értékét” – fogalmazott Feldman Zsolt. A helyettes államtitkár hozzátette: a magyar mezőgazdaság munkaerőhiánnyal küzd, amelyben egy fontos megoldási eszköz lehet a növekvő gépesítés és a digitális megoldások elterjedése. Ez nem jelenti azt, hogy csökkenne az ember szerepe a gazdálkodásban. Sőt, a digitalizáció átalakítja a munkaerő-keresletet, elsősorban magasan képzett, a termelésben közvetlenül részt vevő munkaerő iránt növeli az igényt. A fentiek felismerve a

kormány kiemelt célja a digitalizáció elősegítése, ennek irányait és fontosabb eszközeit a most készülő Digitális Agrár Stratégia fogja tartalmazni.

Az e területen felhalmozódó tudás átadására nemcsak a konferencia alkalmas, hanem ebben, Györfly Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke szerint, a kamarának is kiemelt szerepe, feladata van. Mint mondta, a közvetítés egyik eszköze a NAK által tavaly először megrendezett – és közönségiskert aratott – Szántóföldi Napok, amelyen többek között a precíziós gazdálkodást a gyakorlatban is bemutatták. Hozzátette, az idei, szeptemberi II. NAK Szántóföldi Napokon ez szintén fókuszban lesz. Györfly Balázs szerint már csak azért is érdemes

még komolyabban foglalkozniuk a mezőgazdálkodóknak a precíziós gazdálkodással, mert elképzelhető, hogy a 2020 utáni uniós közös agrárpolitikában az ezzel foglalkozókat akár még jelentősebben támogathatják.

Magyarország agrárkibocsátása példátlan módon, európai szinten mérve is jelentősen növekedett az elmúlt években, jelenleg mintegy 2650 milliárd forintra tehető. Ez a szám további 800–1000 milliárd forinttal fokozható az elkövetkezendő években – fejtette ki az eseményen Gyuricza Csaba, a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ főigazgatója. Ha csupán a precíziós technológiákban rejlő módszereket nézzük, akkor azokban már önmagukban benne van a lehetőség, hogy hazai viszonylatban mintegy 350–400 milliárd forint növekedést érjünk el az alkalmazással.

Az élelmiszeripari szekció kerekasztal-beszélgetésén Kis Miklós Zsolt, a Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkára egy aktuális hírről számolt be. Mint mondta, a tárca folyamatosan figyeli a vidékfejlesztési pályázatok alakulását, így érkeznek olyan visszajelzések, hogy a nyertesek a vállalásaikat – az időközben megváltozott piaci környezet miatt – mégsem valósítanák meg. Ez pedig azt jelenti, hogy a fel nem használt támogatási összegekre akár új pályázatot is ki lehet írni – és az államtitkár szerint jó esély van arra, hogy 30–50 milliárd forintos keretösszegű felhívással segítsék az élelmiszeripari kis- és középvállalkozásokat. Hozzátette, kitűzött célterület ilyenformán még nincs, de azt elképzelhetőnek tartotta, hogy a kapacitásbővítés és/vagy munkahelyteremtés reális irány lehet. Az év második felében várhatóak erről részletesebb információk.

Segítség a határon túli pártoló tagoknak

Az anyaország határain túl tevékenykedő termelőknek, vállalkozóknak a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) is igyekszik a lehetőségeihez mérten segítséget nyújtani. Az egyik legfontosabb feladatunknak tekintjük a Kárpát-medencei magyar gazdák kapcsolatainak újjászervezését.

A NAK ennek jegyében vállalt vezető szerepet a 21 Kárpát-medencei gazdaszervezetet összefogó Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fóruma (KEF) koordinálásában. A fórum nagyon fontos platformot ad a határon túli gazdálkodóktól érkező felvetések, kezdeményezések megtárgyalásának és az őket segítő különböző programok kidolgozásának. Ilyen a pártoló kamarai tagság intézménye is, amelyet a fórum tagjaitól érke-

zett igényeknek megfelelően vezetett be a NAK. Ennek eredményeképpen a KEF tagszervezeteinek tagjai az agrárgazdasági kamara pártoló tagjaivá válhatnak. Ők minden információhoz hozzájuthatnak, valamint számukra is elérhető számos, a magyarországi tagságot megillető szolgáltatás. Ez a viszony is egyfajta kapocs minden magyar gazda között, a határon innen és túl. Kiemelt jelentősége van ennek, hiszen csak jól szervezett,

összetartó, egymás tevékenységét segítő magyarság képes a jelen kihívások között talpon maradni.

A kezdeményezés eredményeként Györfly Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) elnöke január 15-én fogadta Nagy Miklóst, a Vajdasági Agráregyesületek Szövetségének elnökét, aki a szövetség nevében átadta a NAK határon túli pártoló tagságára jelentkező vajdasági gazdák listáját, amely 69 vajdasági magyar gazda és 4 vállalkozás jelentkezését tartalmazta. Januárban Kárpátaljáról a Pro Agroultura Carpatika KEF tagszervezet és Hidi László elnök koordinációjának eredményeként is érkezett több mint 70 jelentkező a határon túli pártoló tagságra.

Védd természetesen!

AZ ENSZ 1993-ban március 22-ét jelölte ki a víz világnapja dátumaként, amelynek célja, hogy felhívja a figyelmet Földünk vízkészleteinek megóvására, amely minden évben más és más nézőpontból közelít a víz alapvető szerepére. A 2018-as víz világnap nemzetközi szlogenje a „Védd természetesen!”. Mára már nem csupán a víz tisztasága a globális kérdés. Árvizek, aszályok, vízszenyezés mind károsítják a növényzetet, talajt, folyókat, tavakat. Ez évben maga a természet általi megoldások kerülnek fel-tárára a vízi kihívásokkal kapcsolatos problémák kezelésére, úgymint az új erdők telepítése, a folyók árterekhez történő kapcsolása, a vizes élőhelyek helyreállítása, hiszen ezek tartják egyensúlyban a víz körforgását, javítva az emberiség egészségét és életminőségét.

■ VIZVILAGNAP.HU

Elhunyt Dankó József

Nagy veszteség érte a magyar kertészársadalmat 2018. január 22-én, amikor életének 71. évében, tragikus hirtelenséggel elhunyt Dankó József okleveles kertészmérnök, a „tóti dió nagykövete”, Lengyeltóti város díszpolgára. Kitartó, áldozatos munkával megteremtette a modern magyar diótermesztés alapjait, hozzájárult annak nemzetközi hírnevéhez. Az általa rendszeresen szervezett programok a magyar diótermesztő társadalom szakmai műhelyévé váltak, szellemisége példaértékű a következő diótermesztő generációk számára. Emlékét kegyelettel megőrizzük!

■ NAK

A tudatos gazdálkodást segíti a tápanyag-gazdálkodási terv

Népszerű szolgáltatás lett a gazdálkodók körében a tápanyag-gazdálkodási terv készítése. Bár ma még a legtöbben pályázati kötelezettségük miatt kérik a dokumentum összeállítását a kamara szakembereitől, számos termelő a tudatos és okszerű gazdálkodás jegyében fordul a falugazdászokhoz.

Egyre több gazdálkodó látja be, hogy egy pontos tápanyag-gazdálkodási terv segítségével sokkal hatékonyabban termelhet. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara több mint két éve indította el a szolgáltatását, ennek keretében máig több mint 55 ezer hektárra készítették ilyen dokumentumot a falugazdászok.

Az egyes európai uniós támogatási konstrukciók, mint az agrár-környezetgazdálkodást (AKG) vagy az ökológiai gazdálkodást segítő program előírja, hogy a hozzájárulást igénybe vevő termelők ötévente talajvizsgálatot végeztesse az általuk művelt területen, illetve az eredményekre alapozva évente tápanyag-gazdálkodási tervet is készítenniük kell. Ez a kötelezettség a nitrátszegény területeken is kötelező. Gerlinger Éva Fejér megyei falugazdásztól megtudtuk: a tápanyag-terv készítésének elsődleges célja, hogy elősegítse a tudatos gazdálkodást. Ma még elsősorban azok a gazdálkodók keresik meg a falugazdászokat, akiknek előírás, hogy tápanyag-gazdálkodási tervvel rendelkezzenek, ugyanakkor a falugazdász szerint hamarosan többségben lehetnek azok, akik kötelezettség nélkül, csupán szakmai alapon kérik a dokumentum összeállítását. – Azok, akik részt vesznek az AKG programban, már felismerték a pontos tervezés előnyeit, azonban más termelők esetében is javul a tudatosság – emelte ki.

A folyamat egyébként egyszerűnek mondható: a gazdálkodók kitöl-

tenek egy adatfelvételezési lapot, ahol leírják azt, hogy milyen növényt fognak termeszteni a következő évben, s milyen termésátlagot várnak tőle. Megadják a talajvizsgálati eredményeket, a gyümölcsösöknél pedig levélanalízist is kérnek a falugazdászok. A talaj és a növények függvényében számítógépes programmal dolgozva készít el a tervet. A munka során az itthon elérhető legszélesebb talajvizsgálati és tápanyag-ellátottsági besorolásokat alkalmazó szoftver adatbázisára támaszkodnak. Egy terv egy gazdálkodási évben egyetlen növényre vonatkozik. Ez lehet szántóföldi növény, gyümölcsös, szőlő vagy szántóföldi zöldség. Az, hogy mely típus a gyakoribb, a térség határozza meg. Míg az Alföldön minden

bizonytal számos zöldségtermelő készített ilyen dokumentumot, Fejér megyében a szőlő, a gyümölcsös és a szántóföldi növény van túlsúlyban.

Túri Zoltán Somogy megyei falugazdász lapunk kérdésére elmondta: egyre nagyobb számban veszik igénybe a gazdálkodók ezt a kamrai szolgáltatást. – Somogy abban a helyzetben van, hogy a terület 90 százaléka nitrátérzékeny, ennek ellenére sokan nem is tudják, hogy évente tápanyag-gazdálkodási tervet kellene készítenniük. Éppen ezért nagy erőket kell fordítanunk a felvilágosításra. Meg kell értetni a termelőkkel, hogy miért van szükség a dokumentumra és milyen előnyökkel jár, ha betartják az abban leírt tanácsokat – fogalmazott. Az előnyökről elmondta: mivel a terv talajmintához kötött, ennek révén a gazdálkodó képet kap arról, hogy az általa használt termőföldnek milyen a tápanyag-ellátottsága, és az elkészült terv alapján azt is meg tudhatja, hogy optimális hozamhoz milyen arányban kell kijuttatnia a különböző makro-, illetve mikroelemeket a talajba. Túri Zoltán sze-

rint ezzel gyakorlatilag kettős eredményt érhetnek el a gazdák: amellett, hogy maximalizálják a hozamukat, a kijuttatott anyagok mennyiségén is spórolhatnak. Egy pontosan elkészített tervnek köszönhetően ugyanis jóval kevesebb szerrrel is elérhető a kívánt eredmény. A műtrágya nem olcsó multság, ez a tényező már önmagában is bekorlátozza a kijuttatott mennyiséget. – Sokszor azt látjuk, hogy a termelők anyagi okok miatt nem használják ki a tápanyagtervekben meghatározott maximális értékeket. Ilyen esetben számolniuk kell azzal, hogy az elvárt hozamtól messze elmaradhat a ténylegesen betakarítható mennyiség – fogalmazott a szakember. A falugazdász tapasztalatai szerint egyre több gazdálkodót foglalkoztat a precíziós gazdálkodás mint lehetséges költségsökkentési irány. Ehhez is kiemelten fontos a pontos tápanyag-gazdálkodási terv megléte. Véleménye szerint e két tényező lehet az, ami jelentősen növelheti a termelés hatékonyságát.

■ KÖPÖNCEI CSILLA

Javulhat a kiskérődzőt tartók helyzete

Az Európai Parlament (EP) mezőgazdasági és vidékfejlesztési bizottsága megszavazta a magyar javaslatokat is tartalmazó juh- és kecskeágazatról szóló jelentést. A juh- és kecsketartásnak fontos szerepe van a magyarországi vidéki, különösen az elmaradott térségbeli foglalkoztatásban, valamint a természeti környezet és a táj megőrzésében. A jelentés elfogadásával lehetőség nyílik a juh- és kecsketartók helyzetének javítására – jegyezte meg a szavazás kapcsán Erdős Norbert EP-képviselő. A jelentés támogatja a Magyarországon jellemző száraz és rossz minőségű füves területek legeltetését is az ökológiai jelentőségű területeken. Továbbá felszólítja a tagállamokat, hogy az agrár-környezetvédelmi kifizetéseket a juh és kecske által használt legelőterületekre is terjesszék ki, illetve a rendelkezésre bocsátott forrásokból a juh- és kecsketartókat is támogassák. A képviselő arra hívta fel a figyelmet, hogy a juhász szakma elöregedésének elkerülése érdekében olyan programok kidolgozására van szükség, amelyek lehetővé teszik, hogy a férfiak mellett a nők is megtalálják a helyüket az ágazatban. A nők ágazati helyzetének javítására vonatkozó javaslatot teljes mértékben támogatta a parlamenti bizottság, így a magyar juhászok és kecsketartók élethelyzete érdemben javulhat a jövőben.

Korszerű és zöld védekezési módszer fagykárok ellen

A fagykár az egyik legjelentősebb természeti kockázat a hazai szőlő- és gyümölcsstermesztésben, mivel az utóbbi években még kiszámíthatatlanabbá vált az időjárás. Bár magát az időt a gazdák nem tudják befolyásolni, egyes meteorológiai hatások ellen azonban tehetnek, ha olyan berendezéseket alkalmaznak, amelyek megóvják a termést.

A terméseredményekben évről évre nagy ingadozást, olykor jelentős kárt is okoznak a fagyok, ami hatással van a következő évi termésalapokra is. Kiszámíthatatlanságát fokozza, hogy nemcsak negatív hőmérséklet esetén áll fenn a veszélye, a növények fajra és fajtára jellemző faggyal szembeni érzékenységétől, fejlettségi állapotától függően már egy kisebb lehűlés is nagy pusztítást okozhat. Azoknak a termelőknek, akik a fagyveszélyes napokon sikeresen védekeznek a fagykárok ellen, azok számára extrabevételt eredményez a magasabb piaci átlagár.

A fagyvédelmi eljárások közül bár a füstölés régi módszer, általában

csak csekély mértékű lehűlések ellensúlyozására alkalmas, ráadásul egyáltalán nem környezetbarát megoldás, a ködképzés szintén korlátozott védelmet nyújt a hőmegőrző képessége miatt. Az öntözés régi, jól bevált módszer, ám a vizet folyamatosan ki kell juttatni ahhoz, hogy megelőzze a fagykárt, ugyanis már pár perces szünet is fagykárosodáshoz vezethet. Mesterséges szélkeltés esetén a védekezést lényegesen korábban el kell kezdeni, mint ahogyan a fagy bekövetkezik, ám erre nem mindig van lehetőség és nem is egy bevált módszer.

Bár a gyengébb hőmérsékletesekek (–1–2 °C-os) esetén akár minden fagyvédelmi eljárás hatékony lehet, erősebb fagyoknál, illetve folyamatos ingadozásokor, váratlan hidegben a fűtés bizonyult az egyik leghatékonyabb fagy elleni módszernek. A fűtés révén a megvédendő területre többelhető juttatható ki, amelynek eredményeként a léghőmérséklet 0 °C fölé marad. A szükséges meleget különféle fűtőberendezésekkel

lehet előállítani, ám a fa, szén, olaj és gáz égetése közül a propán bizonyult a leghatékonyabbnak, mivel szabályozható. A nem szabályozható megoldások ugyanis hőáramot hozhatnak létre, amely eredményeként a meleg nem szétterjed, hanem felemelkedik. Emellett környezetbarát, tisztán ég, így nem rakódnak káros melléktermékek az emberi fogyasztásra szánt gyümölcsökre.

A fix fagymentesítők óránként 10 kilogramm propánt használnak fel fél-másfél hektárnyi területen, a mobil megoldások óránként 40 kg-ot fogyasztanak, nyolc hektár befűtésével. Természetesen egyik gépet sem kell állandóan üzemeltetni, csak néhány órán át, akkor, ha fagyot jelez a meteorológia. A

berendezések turbinái egyenletesen osztják el a hőt, kiküszöbölve, hogy nagy hőkülönbségek alakulhassanak ki, így megóvják a túlzott melegtől is a fákat és a bokrokat. A szerkezet egyaránt jól használható olyan gyümölcsösökben, amelyekben alacsonyan termő növények vannak, és ott is, ahol a termés magasabban helyezkedik el.

További előny, hogy azokon a területeken is bevezethető, ahol vízhiány vagy a nehéz terep miatt a fagyvédelmi öntözést nem tudják megoldani. Az öntözési módszerrel szemben a gázturbinás jégmentesítők mellett szól az is, hogy így nem mosódik ki a földből az értékes tápanyag, továbbá a vízben élő kórokozók sem jutnak be a gyümölcsösbe.

Bár a fagyra nem lehet mindig előre felkészülni, a Primaenergia szolgáltatásával biztonságos és folyamatos gázellátást biztosít a mezőgazdaság és az állattenyésztés számára egyaránt. (X)

VONZERŐ.

3,5t vontatási kapacitás

JAPÁN. MUNKA. ERŐ.

Vadonutaj, dupla kabinos D-Max pick-up készletről már

6249 000 Ft + ÁFÁTÓL

(bruttó 7936230Ft)

Kombinált üzemanyag fogyasztás: 7,0-7,8 (AT) l/100 km. CO₂ kibocsátás: 183-205 (AT) g/km. A képen látható autó illusztráció.

ISUZU D-MAX

www.isuzu4x4.hu

Az agrárium fontos meghatározója a húsvét

A húsvét az egyházi ünnepen túl a tavasz eljövételének is hírnöke, így fontos meghatározója az agráriumi életnek is.

Húsvétkor már megindul a szántás-vetés, kikerülnek a tavaszi palánták, beindult az élet. Az élelmiszeripar is számos területén megmozdul, hisz a különböző húsok, húskészítmények, a tojás vagy akár a csokoládéipar számára épp olyan jelentős ez az időszak, akár a karácsony. Húsvét napját az 1582-ből származó egyházi szabályzat szerint a tavaszi holdtölte utáni első vasárnapra teszik, kötelezően március 22. és április 25. közé. Ez a dátum 2018-ban március 31-re esik.

Tavaly júliusban lépett hatályba az FM 48/2016. (VII.18.) számú rendelete, amely módosította a húskészítményekre vonatkozó definíciókat, előírásokat. „A Magyar Élelmiszerkönyv 1-3/13-1 számú előírása a húskészítményekről és egyes előkészített húsokról” című fejezetében foglaltak egy év átmeneti időszak után, azaz 2017. augusztus 1-jétől kötelezően alkalmazandók.

2018-ban vizsgáznak először húsvéti kedvenceink az új szabályok szerint, így sorra vesszük a hagyományos húsvéti alapanyagokat és élelmiszereket, illetve az általános tudnivalókat, amelyek az előállítás, vásárlás és értékesítés szempontjából fontosak lehetnek mindenki számára.

Sonka

Alapvetően 3 nagy alcsoportra osztható, ezek a „nyers sonkák”, „hőkezelt sonkák”, illetve a „for-

mában vagy bélben hőkezelt sonkák”.

Nyers sonka és hőkezelt sonka esetén az alapanyag készülhet sertéscomb vagy -lapocka, marhacomb vagy -lapocka vagy nagyvad hasonló testtájából. Nyers sonka esetén pácolással és/vagy sózással előállított termékről beszélünk, hőkezelt esetében a pácoláson túl a „főtt, füstölt-főtt, füstölt-sült és füstölt-főtt-sült” húskészítményeket különböztetjük meg. A nyers sonka tartósítását füstöléssel, illetve szárítással végzik. Jelölésnél mindkét esetben az előkészítés módjára a „darabolt” vagy „kötött” kifejezés alkalmazható és a pácolás módjára is utalni kell.

A formában vagy bélben hőkezelt sonkák esetében az alap-

anyag az előzőeken túl baromficombból vagy baromfimellből is készülhet. Alapvetően egy min. 20 mm-es egybefüggő pácolt húsmozaikokat tartalmazó, főzéssel vagy főzés utáni füstöléssel, esetleg sütéssel előállított termék.

Sonkaként említjük ezen túl a parasztsonkát is, ez a termék egy új csoportba tartozik. Definíció szerint bőrrel és szalonnával fedett, megfelelően formázott sertéscomb, amelyről a lábat, valamint a faroktő- és medencecsontot (keresztcsont) eltávolították. A szalonna vastagsága legfeljebb 2 cm, a hús-szalonna arány legalább 4:1. Sózással, illetve pácolással, füstöléssel és szárítással tartósítják, gyorspácolás nem megengedett. Egészben kell érlelni, amelynek időtartama legalább 30 nap. Egészben, darabban vagy szeletelve forgalmazzák.

A 2017-es évi szigorításoknak köszönhetően alapvetően csökken a termékek sótartalma, illetve fontos változás a füstölt és a füstölt ízű jelölések kötelező megkülönböztetése is.

Aki a hagyományos ízeket kedveli, annak érdemes a „hagyományosan pácolt” és „füstölt” termékeket választani húsvétra. Elkészítésénél általánosságban elmondható, hogy ahány kilós a sonkánk, legalább annyi órát kell lassú tűzön főzni, és érdemes a sonka-lében hagyni kihűlni.

Báránhús

Húsvét idején kevés szó esik a juhokról, pedig ősi nemzedékek óta kedvelt állata és eledele a társadalomnak, ráadásul beltartalmi értékeit tekintve minden korosztály számára ajánlott. Ma az egy főre jutó juhfogyasztás mindössze

hetven dekagramm évente. A birkapörkölt manapság szerelem kérdése, az ingyencnek valahol a kaviár magasságában lebeg. Sokan a faggyú és ebből eredő jellegzetes „szaga” miatt nem választják, bár a gasztronómiát tekintve is elfelejtettük, mikor, mit és hogyan lehet a bárányból, birkából, juhból készíteni.

A húsvéti kóstoláshoz a juh esetében a báránhús lehet az ideális jelölt, amely a maximum 6 hónapos állatot jelenti. Így alapvetően egy fehér, világos rózsaszín, faggyútól mentes húst kapunk, amely kiválóan alkalmas sütvé, rántva, paprikásnak, illetve levesnek is.

Tojás

A tojás a tej mellett az emberiiség egyik legősibb tápláléka. A tojás tulajdonképpen nem más, mint egy meszes héjú, megnagyobbodott petesejt, ideális összetételű, sokoldalúan használható élelmiszer. A kereskedelemben a tojás alatt a tyúktojást értjük, ettől eltérő tojások esetében fel kell tüntetni a származást, pl.: fűrttojás.

A tojás piacra kerüléséhez azt az EU-n belül egy kódszámmal kell ellátni, amely szám és betűsor tartalmazza a tartás módját, ezt követően a származási ország betűjelét, végül további információkat a baromfitelep és a termelő beazonosítására vonatkozóan. Minőségi követelmények szerint kereskedelmi forgalomba az „A” osztályba tartozó tojások kerülnek, ezen belül méret szerinti megkülönböztetést alkalmazhatunk. (S: ≤ 53 g, M: 53–63 g, L: 63–73 g, XL: ≥ 73 g). A jelölési kötelezettség nem vonatkozik az 50-nél kevesebb tojótyúkot tartó termelőkre, így a helyi piacokon találkozhatunk jelöletlen termékekkel is, azonban az információadást itt a gazdától közvetlenül kérhetjük.

A tojások tojásrakástól számítva legfeljebb 28 napig őrzik meg a

minőségüket, az extra friss jelző pedig arra utal, hogy a pultra kerülésig legfeljebb tojásrakástól számított 9 nap telt el. A húsvéti főtt tojás elkészítésénél érdemes odafigyelni, hogy a biztonságos hőkezelési idő – a forrástól számított – legalább 7–9 perc.

Csokoládé

Számos termékkel találkozhatunk a kereskedelemben, azonban jó tudni, hogy mit is nevezünk csokoládénak! A csokoládé tulajdonképpen nem más, mint a kakaóbab feldolgozása során keletkezett végtermék, de a pontos definícióját a Magyar Élelmiszerkönyv 1-3-2000/36 számú előírása határozza meg. A csokoládé egy kakaótermékekből és cukorból készült termék, legalább 35% kakaó szárazanyag-tartalommal, ebből legalább 18% kakaóvaját és legalább 14% zsírmentes kakaó szárazanyagot tartalmaz. Ez tulajdonképpen a köznyelvi étcsokoládé. A tejcsokoládé esetében az előírt kakaótartalom min. 25%, és a cukron és kakaóvajon túl tejport tartalmaz. Megszületése egy ma is ismert márkánévhez, a Nestlé-hez köthető, ugyanis Henri Nestlé valószínűleg a tej sűrítését, amelynek köszönhetően szüethetett meg a tejcsokoládé is. Érdekeség, hogy például a fehér-csokiban is a csokoládé szó szerepel, azonban ez a termék már nem tartalmaz kakaóport. Csupán kakaóvajból, tejből vagy tejtermékből és cukorból készül.

Vásárlásnál a csomagoláson feltüntetett adatok döntőek lehetnek annak a kérdésnek a megválaszolásában, hogy valóban csokoládét vásárolunk-e vagy esetleg más édesipari terméket, úgynevezett „cukorkát” sikerült-e lekapni a polcra. A kakaópor és a csokoládé esetében is a legjobb mérőszám a kakaótartalmuk: minél magasabb ez a szám, annál jobb minőségű a termék.

■ HORVÁTH VIVIEN,
ÉLELMISZERIPARI IGAZGATÓSÁG

Tévhitek a magyar élelmiszeriparban 2. rész – A tojás

A tojás károsan hat a koleszterinszintre.

Tévhit. Magyarázat: A félreértés alapja tévesen az elfogyasztott és a vérben lévő koleszterin összemosásából eredt. Alapvetően a szervezetünk megfelelő működése számára ez egy elengedhetetlen vegyület. A koleszterint állati eredetű táplálékkal vehetjük magunkhoz, illetve nagyobb része a májban képződik. Megállapították, hogy a tojás nagyobb részben telítetlen zsírsavakat tartalmaz, a koleszterinszintet pedig jelentősebben a telített zsírok befolyásolják. Kutatási eredmények bizonyítják, hogy a tojás önmagában ugyan némiképp emelte az összkoleszterinszintet, de a „jó” és „rossz” koleszterin arányait nem befolyásolta. 2012-ben az AHA (American Heart Association) adta ki a ma is érvényes legújabb tudományos eredményt, miszerint „Nincs rá bizonyíték, hogy az étkezéssel bevitt koleszterin csökkentése csökkentené az LDL-koleszterin szintjét a vérben”, azaz a tojás biztonsággal fogyasztható.

A tojást mosva tároljuk.

Tévhit. Magyarázat: A tojást – tároláshoz – nem javasolt mosni, mert mosás során megsérülhet a természetes, külső védőrétege, és a héj átjárhatóvá válik a baktériumok számára. Azzal, hogy a baktérium a tojás héjára kerül, még azt nem károsítja, de ha sérülés található a kutikula rétegen, akkor bejuthat a tojás belsejébe, ezáltal csökken a termék tárolhatósága és nő a fertőzések kockázata is. Amennyiben mégis szükségét érezzük, nagyon szennyezett a tojás, próbáljuk meg szárazon megtisztítani, de azt is óvatossággal: az erős dörzsöléssel is hasonló, rossz eredményeket érhetünk el. Közvetlenül a felhasználás előtt azonban mossuk meg és alaposan öblítsük le, és tegyük így a kezünkkel is, hogy az esetleges szennyeződések ne vigyünk át más élelmiszerre.

Lezárult a vízigényfelmérés

A jelenlegi terület többszörösén öntöznének a gazdálkodók

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által koordinált, közel 40 ezer tagot érintő vízigényfelmérés során kiderült, hogy az érintett gazdálkodók által a jövőben öntözni kívánt területek összesen 377 ezer hektárt tesznek ki.

A 2017 októberében megjelent öntözésfejlesztési stratégia megalkotásáról szóló tervezet a jelenlegi 80 ezer hektáros öntözött területet minimum 300 ezer hektárra emelné, így jól látható, hogy a valós igények meg is haladják a prognosztizált terület nagyságát – mondta a NAKlapnak Kis Miklós Zsolt. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) alelnöke szerint az öntözött területek növelése mindenképpen szükséges, hiszen az éghajlatváltozás hatásait egyre inkább érezzük hazánkban is!

A falugazdászok összesen több mint 39 ezer termelő adatait rögzítették, illetve közel 1 150 000 hektár területet mértek fel a 2017. december 1. és 2018. január 31. közötti időszakban a NAK által megtartott vízigényfelmérés keretében – tájékoztatta a NAKlapot Kis Miklós Zsolt, a köztisztület általános agrárgazdasági ügyekért felelős alelnöke. Az eredmények előzetes kiértékelése alapján látszik, hogy a felmérés által érin-

tett területből a jelenleg öntözött területek közel 90 százaléka 4 megye területére esik, legnagyobbat Jász-Nagykun-Szolnok megye rendelkezik, ezt követi Békés megye, majd Hajdú-Bihar, végül Csongrád megye.

Ugyanezen az 1,15 millió hektáros területen a gazdálkodók által a jövőben öntözni kívánt területek is felmérésre kerültek, amelyek mindösszesen 377 ezer hektárt tesznek ki. A jelenleg öntözött területekhez képest a jövőbeni öntözési igények is főként ugyanabban a 4 megyében jelentkeztek, ahol jelenleg is számottevő az öntözött területek aránya, de a területarányok eltérnek. Legnagyobb területaránytal Hajdú-Bihar megye rendelkezik, ezt követi Békés megye, majd Jász-Nagykun-Szolnok, végül Csongrád megye.

A vízigényfelmérés előzménye a 2017 októberében megjelent öntözésfejlesztési stratégia megalkotásáról szóló kormányhatározat volt, amelynek értelmében a kormányzat feladatának tekinti az öntözéses gazdálkodás elterjesztésének, észszerű fejlesztésének, a vízkészletek védelmének és hasznosításának ügyét. A stratégia részeként a NAK feladata volt a felmérés koordinálása az öntözésfejlesztés megvalósítása szempontjából reális területeken. A stratégia célja a jelenlegi 80 ezer hektáros öntözött terület minimum 300 ezer hektárra történő növelése, így jól látható, hogy a

valós igények meg is haladják a prognosztizált terület nagyságát.

A vízigényfelmérés területe a vízgyűjtő rendszerekben rendelkezésre álló vízkészletekhez, valamint az öntözéses gazdálkodás lehetséges területeihez igazodóan került meghatározásra. A Belügyminisztérium Országos Vízügyi Főigazgatóság térinformatikai fedvény formájában átadta az Agrárgazdasági Kutató Intézetnek (AKI) a jelenleg működő 68 öntözőrendszer hatásterületének lehatárolását, majd a Magyar Államkincstár összemetszte a 2017. évi egységes kérelem (SAPS) támogatásigénylési adatokhoz kapcsolódó ügyfél-táblarajzok térinformatikai fedvényével. Az ezáltal lehatárolt terület határozta meg a felmérés területét és a felkeresésre kijelölt gazdálkodók, kamarai tagok számát.

„Az OMSZ adatai alapján a hazánkban lehulló csapadékmennyiség az elmúlt 110 évben 10 százalékkal csökkent, az átlag

középhőmérséklet pedig a globális tendenciákkal összhangban emelkedik. A Kárpát-medencében azonban a legnagyobb problémát jelenleg a vízháztartás idő- és térségi szélsőséges eloszlása okozza, ennek következtében hazánk egyre kitettebb hol a belvíz, hol az aszály veszélyének. A klimatikus változások miatt egyre többen látják szükségszerűnek az öntözést, még ha az nagyobb befektetéssel is járna” – véli Kis Miklós Zsolt.

■ NAK

A leginkább öntözni kívánt növénycsoportok területaránya

Gabonafélék	44,8%
Ipari növények	13,3%
Takarmánynövények	7,2%
Zöldség- és gyümölcsnövények és hibrid vetőmag	4,4%

Forrás: AKI

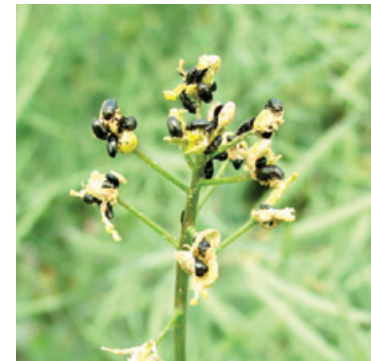
Hatékony tavaszi rovarvédelem a repcében

– különös tekintettel a piretroid-rezisztens repce-fénybogarakra

A tél múlásával aktuálissá válnak a repce tavaszi növényvédelmi teendői; védekezni kell a szárormányosok, majd a virágbimbók megjelenésével a repce-fénybogár károsítói ellen.

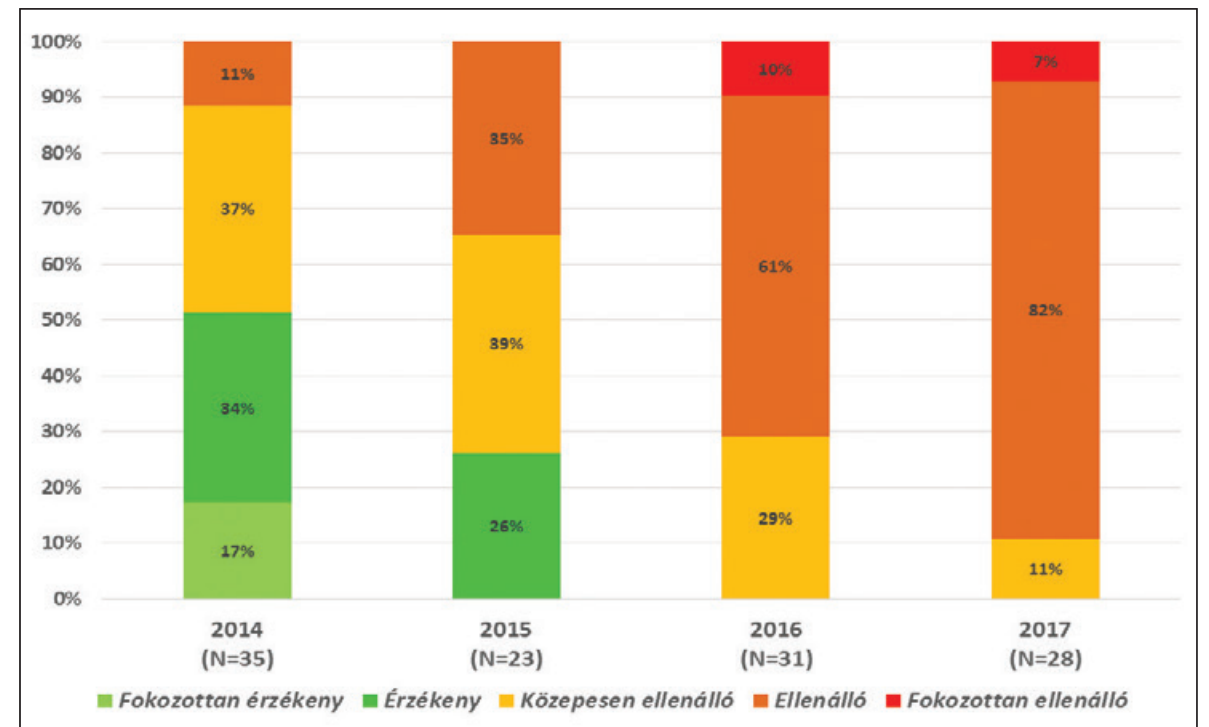
Az elmúlt évek zöldtrágyanövényei (mustár, olajretek) és a repce vetésterületének növekedése magával hozták az állati kártevők felszaporodását. A tél gyérítő hatása csak a tavaszi felmelegedés és kártevőbetelepedés alkalmával mérhető. Enyhébb telek után, a keresztesvirágúak nagyobb területen történt vetése esetén az érintett kultúrák fokozott odafigyelést kívánnak.

A repce-fénybogár (*Meligethes aeneus*) (1. kép) tartósan 9 °C felett kezdi meg a betelepülését, a repce rejtett-, ill. zöldbimbók megjelenésének időszakában. A károsítást főként az imágók okozzák a bimbók rágásával, kevesebb megtermékenyült becőtömeget eredményezve.

1. kép: Repce-fénybogár és kártétele

A repce-fénybogár elleni védekezés közkedvelt eszköze a piretroid hatóanyagcsoportba tartozó taglózó hatású termékek valamelyike, amelyek gyors és olcsó voltak miatt a védekezés alapkészítményeivé váltak. Túlhasználattal okán az utóbbi években több esetben figyelték meg csökkent hatékonyságukat, jelentős termésvesztést okozva a gazdálkodóknak. A Bayer szabadalmaztatott piretroidrezisztencia-vizsgálati módszerével 4 éve kezdődtek

1. ábra: A piretroid-ellenálló egyedek aránya 4 év alatt 11%-ról 89%-ra emelkedett (narancssárga és piros színnel jelölve)!

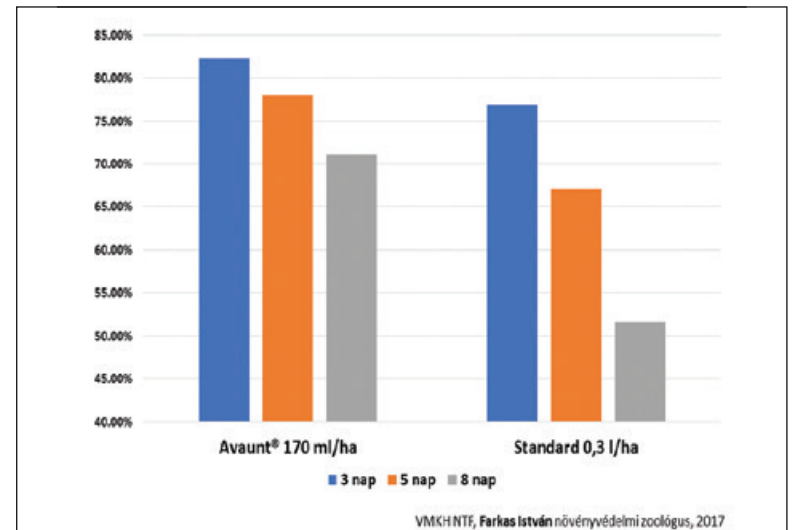
az egész ország területére kiterjedő felvételezések. A Nébih növényvédelmi zoológusai beigazolták a hatóanyagcsoporttal szembeni, termelői szinten tapasztalt hatékonyságromlást, a piretroid-tolerancia erősödését, szélsőséges esetben a rezisztencia kialakulását (1. ábra).

A fénybogár elleni védekezés – a kártevő hozzászokása miatt – más hatásmechanizmusú készítmény használatát sürgeti!

Mind hazai, mind nemzetközi vizsgálatok igazolják, hogy az FMC **Avaunt® 150 EC** rovarölő szerével szemben **csak érzékeny** fénybogárpopulációkat találtak, amely tény az ellenük való védekezés alapkészítményévé emelheti e készítményt.

Tapasztalataink és a szántóföldi vizsgálatok alapján a fénybogár egyedek betelepülésének időszakában, a repce rejtett- vagy zöldbimbós fenológiájában kijuttatott Avaunt® 170 ml/ha dózisában az időjárástól függetlenül, 8–(10) napos tartamhatásával (2. ábra) megvédi a repcét a jelentősebb fénybogárkártételtől.

Normál évszabványban a zöldbimbós állapottól a virágzás kezdetéig eltelt időt „lefed” az **Avaunt®** tartamhatása, ezzel egy károsításmentes

2. ábra: Repcefénybogár elleni hatékonyság%, összehasonlító eredmények, 2017

virágzat kialakulását segíti elő. Később a virágbimbók felnyílásával a fénybogár egyedek pollenhez jutva megszűnnek mint repcekárosítók. Az **Avaunt®** kontakt és gyomorméreg, a vele történő hatékony védekezés feltétele: a fénybogár **betelepülésekor**, legkésőbb a repce zöldbimbós állapotában történő permetezés elvégzése. Ilyenkor a virágzatot károsítani igyekvő egyedek az első harapásukat követően **2–4 órán belül teljesen lebénulnak, károsításuk megszűnik**, majd

tartalék tápanyagaik függvényében néhány napon belül elpusztulnak. Az **Avaunt®** főbb tulajdonságai:

- érzékenyek rá a repce-fénybogár populációk;
- 8–(10) napos tartamhatása van;
- gyors a károsításblokkoló hatása;
- bimbós állapotban történt permetezés után a kinyíló virágot látogató méhek nem károsodnak;
- keverhető más készítményekkel pl.: **Kén-S Bór Plusz** lombtrágyával. (X)

FMC-Agro Hungary Kft.
www.fmcagro.hu

A növényvédő szereket biztonságosan és felelősséggel használja! Kérjük, mindig kövesse a készítmény címkéjén leírtakat annak alkalmazásakor! Az ® jellel jelölt termékek az FMC Corporation vagy leányvállalatainak márkanevei.

Orbán Viktor: A gazdák ügyeit helyeztük az előtérbe, megvédtük a magyar termőföldet

Nekünk Magyarország az első

Mi szenvedélyesen szeretjük Magyarországot, és készen állunk, hogy mindent megtegyünk érte. Nyíltan vállaljuk a magyarságunkat, a szokásainkat, mindazt, amit magyarnak lenni jelent – nyilatkozta Orbán Viktor miniszterelnök a NAKlapnak adott interjújában.

– A mezőgazdaság mára egyértelműen az ország egyik húzóágazatává vált. Nőtt a jövedelmezőség, javult a termelékenység, és ami talán a legfontosabb: egyre több embernek nyújt biztos megélhetést. Miben látja az erősödés okát?

– Magyarország kormánya 2010-ben szövetséget kötött a

magyar gazdákkal, később pedig az újjáalakult Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával. Egyesítettük erőinket és közösen elkezdtünk dolgozni azon, hogy kihúzzuk az ágazatot a válságból és talpra állítsuk a vidéki Magyarországot. Nagy szükség volt az összefogásra, mivel az ezt megelőző időkben mindig úgy csúrték-csavar-ták a vidék dolgait, hogy a gazdák rosszul jártak, a nagybirtoko-

sok és a hazai földre pályázó külföldiek pedig rendre jól. Nem csoda, hogy akkoriban állandósultak a gazdatüntetések. Ezen a politikán változtattunk, a gazdák ügyeit helyeztük az előtérbe, megvédtük a magyar termőföldet és kiálltunk a nemzeti érdekekért Brüsszelben. Közben átalakítottuk a támogatások rendszerét, a nagybirtok helyett a kisebb

gazdaságokat helyeztük előtérbe. Az állami tulajdonban lévő földeket nyilvános árveréseken értékesítettük a magyar gazdák számára. Úgy gondolom, hogy ezekkel a lépésekkel egyúttal megalapoztuk ezt a tisztas erődést. A munka dandárja azonban a magyar gazdákra maradt, köszönettel tartozunk nekik az erőfeszítéseikért.

„Ezen a politikán változtattunk, a gazdák ügyeit helyeztük az előtérbe, megvédtük a magyar termőföldet és kiálltunk a nemzeti érdekekért Brüsszelben”

– Miniszterelnök úr a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara alakuló küldöttgyűlésén nemrégiben arról beszélt, hogy a magyar gazdaságnak három kincse van: a magyar emberek, a föld és a víz.

– Nekünk mindig Magyarország az első. Mi szenvedélyesen szeretjük Magyarországot, és készen állunk, hogy mindent megtegyünk érte. Nyíltan vállaljuk a magyarságunkat, a szokásainkat, mindazt, amit magyarnak lenni jelent. Vállaljuk, hogy ez egy érték, amire tiszta szívvel büszkék lehetünk. Vállaljuk emelt fővel, bátran és büszkén önmagunkat. Önmagunkat szeretni pedig azt jelenti: szeretjük hazánkat, nemzetünket, családjunkat, a magyar kultúrát. Ezek között a keretek között bontakozhat ki újra és újra a mi szabadságunk, a magyar szabadság. Úgy látom, hogy Magyarország kormánya és a magyar gazdák között a mezőgazdaság legfontosabb kérdésein túlmenően az életről alkotott felfogásunk tekintetében is sok egyezés van. Összeköt minket a hagyományok tisztelete, a munka becsülete és a föld szeretete. De legfőképpen az, hogy Magyarországot szeretnénk megőrizni olyannak, amilyennek a felmenőink megtartották.

– Gazdaesteken, szakmai rendezvényeken, sőt a vasárnapi ebédnél gyakorta előke-rülnek ezek a témák és ezzel együtt a biztonságunknak a kérdése. Meddig maradhat meg a viszonylagosan nyugalmas világ, ami itt Magyarországon körbevesz bennünket?

– Természetes igénye ez minden embernek, biztonságban tudni a szeretteinket, azt a falut, várost, országot, amiben élünk. A rendszerváltás után a magyar emberek legnagyobb félelme a munkahely, a megélhetés elvesztése volt. Munkahelyek százezrei szűntek meg – hozzávetőleg összesen másfél millió –, félt, szorongott még az is, akinek a munkája nem volt közvetlen veszélyben. Két hosszú évtizeden át éltek az emberek ebben a fojtogató létbizonytalanságban. Éppen ezért 2010-től a kormány a munkanélküliség lehető leghamarabbi felszámolását, sőt a teljes foglalkoztatás megteremtését tűzte ki legfőbb

célul. A mezőgazdaságnak ebben fontos szerepet szántunk a vidék Magyarországon. Azt látom, hogy közös erővel itt is sikerült folyamatosan előrelépni. A biztonság ott kezdődik, hogy legyen munkája mindenkinek, aki dolgozni akar.

– Emellett szereti minden ember biztonságban tudni a családját és a javait is. A déli határon gazdálkodók testközelből élhették meg azokat az időket, amikor még a zöldhatáron át akadálytalanul érkeztek letiporták terményeiket, megdézsmálták gondosan művelt kertjeiket. Fennáll még

„Összeköt minket a hagyományok tisztelete, a munka becsülete és a föld szeretete. De legfőképpen az, hogy Magyarországot szeretnénk megőrizni olyannak, amilyennek a felmenőink megtartották”

a veszélye annak, hogy ez megismétlődjön?

– Az előttünk álló évek legnagyobb kihívása továbbra a migráció kezelése lesz. Az Európai Uniónak van egy új migrációs javaslata, amely alapján Magyarországnak már tízezer embert kellene átvennie évenként. Jól látható, hogy egy felső határ nélküli kvótáról van szó. Ez a folyamat veszélyes a közbiztonságunkra, a jólétünkre és az európai keresztény kultúrára is. Nem elég, hogy határzárattal kellett építenünk az illegális migránsok megállítására, meg kell vívjuk a harcot az ENSZ-szel, Brüsszellel és a bevándorlást segítő szervezetekkel is. Ezen a téren a mi politikai közösségünk az egyetlen, amelyre a választópolgárok bízton számíthatnak, ha meg kell védeni az országot. Ránk mindig lehet számítani. Ha a mostani kormány marad, akkor nem lesz bevándorlás, megmarad a kerítés és a szigorú ellenőrzés. Az ellenzék végrehajtáná a Soros-tervet: lebontaná a kerítést és beengedné a bevándorlókat. Ezt meg kell akadályoznunk, mert nekünk Magyarországnak az első.

Több biztosításfajta megkötésében is közreműködik a kamara

Az időben megkötött biztosítási szerződések nyugodt munkavégzést tesznek lehetővé az egész évben. A NAK Biztosítási-közvetítő Kft. a falugazdászok bevonásával segít eligazodni a különböző növénybiztosítási ajánlatok között.

A díjtámogatott növénybiztosításokról szóló 2011-es törvény megalkotásával lehetővé vált, hogy a gazdák a megkötött növénybiztosítások díjának egy részét utólag visszakaphassák. A jogszabály alapján 4 milliárd forint támogatás kerül visszatérítésre a termelők által befizetett biztosítási díjakból, amennyiben a termelők élnek a támogatott biztosítási lehetőséggel. A mezőgazdasági növénybiztosítások már a magvak elvetésével köthetők május 31-ig. Minél hamarabb gondoskodik a gazda a termények védelméről, annál nagyobb biztonságban tudhatja gazdaságát. Fontos hangsúlyozni, hogy a már bekövetkezett káreseményekre nem lehet biztosítási szerződést

kötni. Amennyiben a gazdálkodó tavaszra tervezi – akár megszállásból is – a növénybiztosítási szerződésének megkötését, a téli időszakban károsodott növényekre már nincs lehetősége a kockázatkezelést biztosítani. Ugyanakkor a várakozási idővel is kell számolni: a biztosítók többsége bizonyos kockázatokra 10, de akár 30 napos várakozási időt is kiköthet. Ez azt jelenti, hogy a szerződés megkötésétől számított 10–30 napon túli káreseményekre vállalkozás csak kockázatot. Mivel a díjtámogatott növénybiztosítások kockázatviselési időszaka január 1-jétől december 31-ig tart, így felelőtlenség is lehet egy későbbi időpontot választani a biztosítási ajánlat aláírására. Ilyenkor ugyanis

a január 1-jei kockázatviselési kezdet a szerződéskötési időpontra tolódik el.

A növénybiztosítások esetében időszakos díjat számolnak a biztosítók. Ez azt jelenti, hogy a fent említett január 1–december 31. közötti időszakra egységes díj kerül megállapításra, függetlenül attól, hogy mikor kezdődik ténylegesen a kockázatviselés. Azonban lehetőség van a biztosítási díj négy részletben történő fizetésére, amelynek legkésőbb október 31-ig be kell érkeznie a biztosító számlájára. Amennyiben ez nem történik meg, a gazda nem kaphatja meg az állami támogatást, hiába igényelte azt korábban.

A mezőgazdasági növénybiztosítások tekintetében tehát nagyon körültekintően kell eljárni mind az ügyfélnek, mind a falugazdásznak. A naprakész információk a NAK Biztosítási-közvetítő Kft. segítségével jutnak el a falugazdász irodákba.

Arra is fontos figyelni, hogy a díjtámogatott növénybiztosítások a jogszabályi előírás alapján minimum 30 százalékos hozamcsökke-

nés esetén térítik a kárt. A kiegészítő növénybiztosítás a díjtámogatott növénybiztosítási díj töredékéért köthető, és az önrész és a 30 százalékos közötti részre nyújt fedezetet.

2012 és 2017 között egyre több gazdálkodó élt a 2011-ben megalkotott jogszabály adta lehetőséggel. A növekvő igényeket a biztosítói üzletkötői hálózat nem képes kielégíteni. A rövid kötés időszaka miatt többnyire csupán a nagy területen gazdálkodókat éri el közvetlenül. A kamara falugazdász hálózata a kis-, közép- és nagyvállalkozóknak is segít eligazodni a különböző ajánlatok között.

A falugazdászok naprakész információval rendelkeznek, így a gazdák segítségére lehetnek a biztosítási szerződés megkötésében és az Egységes Kérelem pontos kitöltésében is. Megfelelően kitöltött Egységes Kérelem és az időben megkötött biztosítási szerződés(ek) nyugodt munkavégzést biztosít egész évben. További információ az info.biztositasok@nak.hu e-mail címen kérhető.

Ingyenes biztosítás a gyakorlati szakképzésben részt vevőknek

Továbbra is nagy az érdeklődés a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara tagjainak térítésmentesen igénybe vehető szolgáltatása, az úgynevezett „tanulói felelősségbiztosítás” iránt. A szakképzési törvény előírásai alapján azon gazdálkodó szervezetek, amelyek tanulószerveződéssel vagy együttműködési megállapodással tanulókat foglalkoztatnak, felelősségbiztosítással kell rendelkezzenek. A kamara referensei segítik a mezőgazdasági vállalkozásokat abban, hogy milyen feltételeknek kell teljesülnie ahhoz, hogy gyakorlati képzőhelyekké válhassanak, tanulókat foglalkoztathassanak. A NAK által a gyakorlati képzést folytató kamarai tagoknak biztosított lehetőség egy összetett és komplex felelősségbiztosítási szerződés, mely általános, szolgáltatói, munkáltatói felelősségbiztosítás és a tanulók részére a törvényi előírásoknak megfelelően felelősségbiztosítási fedezetet nyújt. Ennek köszönhetően a tanulók által egy harmadik félnek, ill. a képzőhelynek okozott károkat, valamint a képzőhelyen történt, a tanuló által elszenvedett károkat biztosít fedezet. További információ a felelossegbiztositas@nak.hu e-mail címen kérhető. ■ NAK

Kedvezőek a jövőbeni gázárra vonatkozó várakozások

Elindult a kamara földgázbeszerzési tenderével kapcsolatos igényfelmérés

Február 14-től egy hónapig érhető el a tagok számára a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara portálján a 2018 első felében tervezett vezetékes földgáztendert megelőző kérdőíves igényfelmérés. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által szervezett tender célja, hogy tagjai esetében – egyéni beszerzéseikhez képest – alacsonyabb földgázárak és rendszerhasználati díjak érvényesüljenek a 2018/2019. gázévben, amelynek a gázárra vonatkozó rövid távú kilátások is kedveznek.

Földgázpiaci kitekintés

Mind a nyugati gáztőzsdéken, mind a hazai börzén a nagykereskedelmi zsinórák (másnap szállítási piac gázára) a múlt év utolsó negyedére és az idei év legeleje közötti időszakban tapasztalható emelkedés után 10 százalékos csökkenéssel január végére elérték a tavaly október eleji 17,3 EUR/MWh nagyságú árszintet. A január havi napi árakból képzett átlagár 18,8 EUR/MWh volt, ami az elmúlt három hónap átlagára alatt volt. A napi gáztermék mellett mind a havi, mind a negyedéves gáztermékek future (határidős fizikai leszállítási piac) árai mutatják ezt a csökkenést. Az árak kapcsán további optimizmusra ad alapot, hogy január utolsó két hetének szignifikáns gázár-csökkenése magas olaj és szén jegyzésárak mellett tudott bekövetkezni.

Összességében a tavaszi, kora nyári időszak kivárása lehet a legkedvezőbb a gázkereskedelmi szerződések megkötésére, amennyiben csökken az – eddigi emelkedés után már megtorpanni látszó – olajár, továbbá enyhe és rövid marad a tél.

Már elérhető és március 14-éig kitölthető a tagok számára a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) portálján – az e-irodába kamarai azonosító és jelszó megadásával történő belépés után – a „Kamara” menüpont „Vezetékes földgáz kérdőív” almenüpont alatt, vagy a www.nak.hu/kamara/vezetekes-foldgaz-kerdoiv linkről a vezetékes földgáztendert megalapozó on-line kérdőív. Az on-line kérdőív – egyetemes szolgáltatásra nem jogosult, legalább közel 10 ezer köbméter nagyságú éves gázfogyasztással rendelkező tagok általi kitöltése – a tender paramétereinek meghatározásához szükséges. A kérdőívben megválaszolandó kérdések a múltbeli, a jelenlegi földgázfogyasztással és kapacitáslekötéssel, továbbá a gázbeszerzés jelenlegi szerződéses feltételeivel, valamint a jövőben várható földgázfelhasználási igényekkel, lekötendő kapacitásokkal és a 2018/2019. gázévre vonatkozóan egyénileg bekért ajánlatok részleteivel kapcsolatosak.

A kérdőívet kitöltő tagoknak a tenderhez való csatlakozáshoz – az on-line felületen megtalálható alapszabály átolvasása után – a Csoportos Beszerzési Társuláshoz való csatlakozási szándékot kell bejelölniük. A kérdőív kitöltésében a kamarai tagoknak a székhelyük, illetve telephelyük szerinti

megyei igazgatóság kollégái vagy a központi ügyfélszolgálat tud segítséget nyújtani a NAK portálján található elérhetőségeken.

A március 14-ei határidővel beérkezett adatok elemzése után rövid időn belül megtörténik a különböző fogyasztási szokásokkal és szerződéses feltételekkel rendelkező gázfelhasználók szegmenseire vonatkozó tenderfelhívások részleteinek kialakítása. Az egyes csoportokra – piacfelmérési céllal – indikatív árajánlatok bekérése is megtörténik a kereskedőktől a NAK által, és az

árajánlatok a tagoknak visszamutatásra kerülnek. A tagok ezután cégszerűen aláírt nyilatkozatban megerősítik a tenderhez való csatlakozásukat és a 2018/2019. gázévre közösen tenderezendő saját mennyiségeiket, lekötendő kapacitásukat.

A tender(ek) kiírása 2018 első félévének – a havi gázárprognózisok alapján – várhatóan a legalacsonyabb gázárral rendelkező hónapjában történik meg. Az egyes tendereken legjobb feltételeket biztosító, nyertes energiakereskedővel a tenderhez csatlakozó kamarai tagok egyénileg szerződnek le a NAK koordinálásával a 2018/2019. gázévre vonatkozóan. A szerződéskötés a tagokra nézve kötelező, amennyiben – összköltség szemléletben – a 2018/2019. gázévre vonatkozó egyénileg bekért árajánlataikhoz képest a közös tender kedvezőbb eredményt hoz.

■ NAK

TÁJÉKOZTATÁSI
SZOLGÁLTATÁS

Kifizetődő a helyes mezőgazdasági és környezeti állapot fenntartása

A kölcsönös megfeleltetés összetett követelményrendszere a jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményekre (JFGK) és a helyes mezőgazdasági és környezeti állapot (HMKÁ) előírásaira épül. A szabályozás célja a földterületek jó mezőgazdasági és ökológiai állapotban tartása, amely a HMKÁ fenntartásához szükséges minimális gazdálkodási és környezetvédelmi előírások betartásának ösztönzésével érhető el. A mulasztások komoly szankciós következménnyel járhatnak, amelyek elkerüléséhez nélkülözhetetlen a feltételrendszer alapos ismerete. Fontos megemlíteni, hogy a HMKÁ vonatkozásában megállapított szankció az ügyfél által igényelt valamennyi jogcím, illetve

intézkedés teljes összegét érinti, tehát nem csak például egy adott táblát.

A 50/2008. (IV. 24.) FVM-rendelet 3. § (1) pontjában felsorolt közvetlen kifizetések, bizonyos vidékfejlesztési, illetve szőlő- és borpiaci támogatások kedvezményezettje a HMKÁ előírásait a gazdasága teljes területén köteles betartani, beleértve azokat a táblákat is, amelyekre az adott évben esetleg nem igényelt támogatást.

1. Vízügyi sávokra vonatkozó előírások.
2. Öntözési célú vízhasználatra vonatkozó előírások.
3. Felszín alatti vizek szennyezésére vonatkozó előírások.
4. Minimális talajborításra vonatkozó előírások.

5. Erózió korlátozására vonatkozó termőhely-specifikus minimális földgazdálkodással kapcsolatos előírások.
6. A talaj szervesanyag-tartalmának fenntartására vonatkozó előírások (vetésváltás)
7. A táj jellegzetességeinek megőrzésére, fakivágási tilalmi időszakokra vonatkozó előírások (a MePAR-ban lehatárolásra került védett tájképi elemek, mint a kunhalom, gémeskút, fa- és bokorcsoport, kis kiterjedésű tó, magányosan álló fa).

A kedvezményezettnek a teljes naptári évre vonatkozóan be kell tartani a felsoroltakat, hiszen a támogatásokhoz kapcsolódó ellenőrzések (helyszíni, távérzékeléses) keretében az előírásoknak és követelményeknek való megfelelést a Magyar Államkincstár is egész évben ellenőrizheti. Ne

feledjék, hogy 2015-től egyes HMKÁ előírások a földterületek növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartására vonatkozó úgynevezett minimális követelményekké váltak, vagyis a támogatás odaítélésének alapját képezik. Ezeket továbbra is a 10/2015. (III.13.) FM rendelet alapján kell betartani a gazdálkodóknak:

- mezőgazdasági területek gyommentes állapotban tartása,
- nemkívánatos fás szárú növények megtelepedésének és terjedésének megakadályozása,
- gyepterületek túllegeltetése.

A kölcsönös megfeleltetésről részletesebb tájékoztatás a kamarai portálján olvasható a <http://www.nak.hu/tajekoztatasi-szolgalatas/kolcsonos-megfeleltetes> link alatt.

■ NAK/GÉCZI ZSUZSANNA

Egy érintéssel kiváltható adminisztráció: A kamarai és őstermelői plastikkártyák nyújtotta elektronikus megoldásoknak köszönhetően az ügyintézési folyamatok gyorsabbá, pontosabbá, egyszerűbbé tehetők. Az egységes kérelmek beadását megelőző időszakban számos alkalommal nyílik lehetőség az agráriumban tevékenykedő emberek tájékoztatására, ahol megtudhatják mind a szakmai, mind pedig a támogatások benyújtásával kapcsolatos aktualitásokat és információkat. A kamara által szervezett szakmai eseményeken, rendezvényeken, gazdafórumokon és csoportos tájékoztatókon a jelenléti ívek aláírása is kiváltható a kártya használatával. Mindkét kártya (kamarai, őstermelői) tartalmazza azokat az információkat, amivel a személyes azonosítás gördülékenyen végrehajtható és számos egyéb haszna mellett jelentősen csökkenthető a várakozási idő. Javasoljuk, hogy kártyájukat mindig tartsák maguknál, hogy minden kamarai ügyintézésnél élni tudjanak az elektronikus megoldások nyújtotta előnyökkel.

■ NAK/VIZI VERONIKA

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARAFÖLDMŰVELÉSI
MINISZTERIUM

MINISZTERELNÖKSÉG

Magyar
ÁllamkincstárSZÉCHENYI
2020

„Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa.”
Az Európai Bizottság EMVA-ra vonatkozó internetes oldala: https://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020_hu

TÁJÉKOZTATÁSI
SZOLGÁLTATÁS

Újabb bizottsági állásfoglalás az EFA területekkel kapcsolatban

Folyamatosan pontosítja az Európai Bizottság az EFA-ként elszámolni kívánt táblaszintű területekkel kapcsolatban hozott növényvédőszer-használati tilalommal kapcsolatos állásfoglalását.

A zöldítés 2018. évi változásai-val kapcsolatosan már többször felhívtuk a figyelmet, hogy a zöldítés során EFA-ként elszámolni kívánt táblaszintű területeken vetéstől betakarításig, illetve a kötelező fenntartási időszakban növényvédőszer használata nem megengedett. Az Európai Unió Bizottsága folyamatosan pontosítja a január 1-jén életbe lépett tilalom részleteit, amely változásokat igyekszünk mihamarabb megosztani tagjainkkal.

A legfrissebb álláspont szerint a táblaszintű EFA területeken abban a tárgyévben, amikor azt ökológiai célterületként kívánja elszámolni a gazdálkodó, tilos a csávázott vetőmag alkalmazása. Ez azt jelenti, hogy a tárgyévét megelőzően vetett évelő növény esetében elfogadott a csávázott vetőmag alkalmazása, egyéves kultúráknál azonban nem. A korábbi tájékoztatástól eltérően a növényvédőszer-használat a tárgyév egésze során tilos az évelő kultúrák esetén, vagyis a korlátozás nem csupán a termesztési időszakra vonatkozik, hanem az egész évre.

A növényvédőszer-használati tilalommal érintett időszakok ökológiai jelentőségű területtípusonként:

- parlagon hagyott terület esetében: a pihentetés időtartama alatt (tárgyév jan. 1–aug. 31.);
- ökológiai jelentőségű másodvetés esetében: a kötelező fenntartás alatt (vetéstől számított 60 nap);
- nitrogénmegkötő növény esetében:
- egynyári kultúra esetén: vetéstől betakarításig (és csávázott vetőmag alkalmazása is tilos)
- évelő kultúra esetén: a naptári év egésze alatt, amikor a területet EFA-ként elszámolni kívánja (csávázott vetőmag használata csak a megelőző évi vetés esetén elfogadott);
- termelés alatt álló erdőszélek mentén fekvő támogatható hektársáv: a sávon termelt növény-kultúra vetésétől betakarításáig.

Az évelő nitrogénmegkötő kultúráktól eltekintve a fenti EFA területeken nem megengedett a csávázott vetőmag alkalmazása. Az évelő nitrogénmegkötő növényeknél is csak abban az esetben

megengedett a csávázott vetőmag alkalmazása, ha a vetésre a területet EFA-ként elszámolni kívánt naptári évet megelőzően került sor, mivel az évelő nitrogénmegkötő kultúra esetében a növényvédőszerre és a csávázott vetőmag használatára vonatkozó tilalmi időszak a teljes naptári évre vonatkozik.

A csávázott vetőmag alkalmazását a gazdálkodóknak az egységes kérelemben tett nyilatkozattal és gazdálkodói napló vonatkozó

betétlapjainak vezetésével kell igazolni, amelyet a Magyar Államkincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.

Azokon a területeken, amelyeket adott évben nem kívánnak ökológiai jelentőségű területként bejelenteni, továbbra is megengedett a növényvédőszer-kijuttatás, így a fenti tilalmaknak csak az adott évben ökológiai célterületként bejelentett táblaszintű EFA elemek esetén kell megfelelni.

■ NAK

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARAFÖLDMŰVELÉSI
MINISZTERIUM

MINISZTERELNÖKSÉG

Magyar
ÁllamkincstárSZÉCHENYI
2020

„Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa.”
Az Európai Bizottság EMVA-ra vonatkozó internetes oldala: https://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020_hu

A szakmai háttérmunkát segítik az országos kamarai osztályok

Hatékonyabb szakmai munkát ígér a országos kamarai osztályok átalakítása. Az országos elnökök szerint a munkacsoportok célja, hogy a megfelelő szakmai háttér biztosítása mellett megfelelő válaszokat találjanak az egyes ágazatokat érintő kérdésekre.

Az elmúlt évi sikeres agrárkamarai választásokat követően döntött úgy az elnökség, hogy a korábbi struktúrát megváltoztatja, az egyes osztályokat összevonja, élükre pedig országos elnököket neveznek ki. Wagenhoffer Zsombor, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara állattenyésztési és beszállítóipari osztályának elnökétől megtudtuk, a cél, hogy a tenyésztők úgy tekintsenek a kamarára, mint az őket segítő tudó szervezetre. Ehhez egyrészt a gazdák együttműködésére, másrészt a kamara berkein belül folyó hatékony szakmai munkára van szükség. Az osztály alakuló ülését február végén tartják, itt nevezik majd meg az egyes osztályokat és a vezetésükre javasolt személyeket, bemutatják a NAK állattenyésztési szakértőit, illetve közösen áttekintik az ágazatok helyzetét és azokat az időszakos témákat, amelyek megoldásában vagy kezelésében a kamara segítheti a gazdákat. – Az állattenyésztés nehéz műfaj, rengeteg kihívással kell napról napra megküzdniük mindazoknak, akik a szakmában dolgoznak. Nagyon hamar elvérzik az a gazda, aki nem tekin-

ti hivatásának az állattenyésztést. Én szerencsésnek tartom magam, hiszen amit csinálók, nemcsak a munkám, hanem a szenvedélyem is – fogalmazott az osztály vezetője. Feladatok, kihívások szép számban vannak az egyes állattenyésztési ágazatokban. A szakember szerint napirendre kell tűzni az oktatás kérdését, ugyanis óriási jelentősége van annak, hogy az agrárszakoktatás felzárkózzon a vezető mezőgazdasági országokban jellemző szinthez. – A jó szakemberek nyugdíjba mentek, tele vagyunk hiányszakmákkal és túlképzett, de igazából semmihez sem értő diplomásokkal – mutatott rá. Nem odázható tovább az agrárközép- és -felsőoktatás szakmai szempontok szerinti átalakítása sem. Emellett a falugazdászokra építkezve olyan szaktanácsadási hálózatot kell kialakítani, amely mind tudásban, mind létszámban ütőképes

csapatot alkot. A tenyésztés terén is akad tennivaló. Wagenhoffer Zsombor szerint a cél, hogy az állati termékek minél nagyobb hányadát hazai tenyésztésű haszonállatokkal állítsák elő az országban. Ehhez egyrészt létre kell hozni egy erős tenyésztési hatóságot, másrészt az egyes szervezeteket központosított tenyésztésszervezési rendszerbe kell integrálni. Az állategészségügyre is nagy hangsúlyt kell fektetni, az állományok mentessége ugyanis egyre nagyobb gazdasági jelentőséggel bír. – Folytatni kell, illetve fel kell gyorsítani a mente-

sítési programokat és újakat kell indítani, hogy előnybe tudjunk kerülni versenytársainkhoz képest – emelte ki az állattenyésztési osztály vezetője. Az ágazat sikereihez nagyban hozzájárulhat a támogatások kifizetésének és a pályázatok elbírálásának felgyorsítása, a hatékony gyepgazdálkodás és az eredményes marketingtevékenység.

A szántóföldi növénytermesztési és beszállítóipari osztály élére Petőházi Tamás került. Az újonnan megválasztott vezető lapunknak elmondta: három nagyon fontos célt szeretne elérni a kapott lehetőséggel. Egyrészt növelné a termelők és a termékpálya egyéb szereplőinek alkalmazkodóképességét, a gazdasági környezet mellett ugyanis a klímaváltozáshoz is igazodniuk kell. – Minden szereplőnek fel kell készülnie a 2021 utáni új európai uniós költségvetésre. A megváltozott időjárás feltételek mellett pedig új, délről jövő kártevőkkel kell megbirkóznunk – jegyezte meg. Fontos teendőnek nevezte a gazdálkodók világpiaci ismereteinek szélesítését is. A tagságnak meg kell értenie az úgynevezett „Commodity” termékek folyamatait, az energia hordozók – nyersanya-

gok – gabonatermékek kapcsolatát. – Azt szeretném, hogy ne csak a felvásárlók ajánlataiból derüljön ki a többség számára, hogy jelentős piaci árváltozások mentek végbe az előző szezon óta. Eredményességünk feltétele az, hogy a gabonáink a nemzetközi piacon is versenyképesek legyenek – mondta. Harmadrészt, de nem utolsósorban a személyes kapcsolatok építésére fektetne nagy hangsúlyt az elnök, fontosnak tartja ugyanis, hogy a termelők egymás között is jó szakmai partnerséget alakítsanak ki. A legkönyebben így terjedhetnek el a bevált gyakorlatok, technológiák a gazdálkodók között. – A már működő termésbecslési és állapotjelentések nagyon fontosak a tagok számára. Emellett a jogszabályi lehetőségeket kihasználva szeretnénk létrehozni egy ajánlati fajtalistát – hívta fel a figyelmet Petőházi Tamás. A tervek szerint a kukorica esetében már az idén, búzából pedig 2019-ben jelenik meg az első ilyen kiadvány.

Az osztály munkájával kapcsolatban elmondta: az eredményes működéshez elengedhetetlen, hogy a megyékben működő osztályok is jól, hatékonyan képvisel-

jék a helyi érdekeket, aktívan küldjék a „feladatokat” az igazgatóság és az országos osztály felé. Az osztály szoros munkakapcsolatban dolgozik majd a Mezőgazdasági Igazgatósággal, a szakértőik előkészítői munkája szintén hozzájárul majd az osztály sikeres működéséhez. – Nyilvánvalóan lesznek olyan hirtelen jött problémák, amelyeket azonnal meg kell oldani, a napi feladatok mellett azonban vannak közép- és hosszú távon megoldandó ügyek is. Ilyen például az öntözésfejlesztés és a generációváltás kérdése – fogalmazott. Ezek a problémák azonban már nemcsak az agráriumot, hanem az egész társadalmunkat érintik. – Részletesebb, professzionális kommunikációra lesz szükségünk, hogy a minket érintő kérdésekben minden állampolgárhoz tudjunk szólni – fogalmazott. Az eddig megvalósított tervek közül a jégkármentesítő rendszert emelte ki jó példaként, amelynek indulása nemcsak a termelők, hanem az egész társadalomra pozitív hatással lesz.

Mártonffy Béla, az országos kertészeti és beszállítóipari osztály

elnöke is a termésbiztonsághoz szükséges fejlesztéseket nevezte elsődleges prioritásnak. A szakember szerint a kertészeti ágazat az adottságaihoz képest alig használja ki a lehetőségeit, nagyon sok tartalék van még a termelésben. Ezt megfelelő technológiai fejlesztésekkel, öntözésfejlesztéssel, oktatás és kutatással, marketing és piacépítéssel lehet kihasználni. A kertészetekben az elmúlt években elmaradt a technikai és technológiai fejlesztés és az ehhez kapcsolódó tudásbázis. Nagy szükség van ezért a különböző célzott támogatásokra és piaci információkra. Az elnök szerint a fejlődést nehezíti a 40 százalékosra becsült feketegazdaság és az évek óta alacsony szervezetségi szint. – Fő célként fogalmazható meg ezért a feketekereskedelem visszaszorítása és a tudásbázis növelése. Emellett haladéktalanul megoldást kellene találni a kertészet teljes öntözhetőségére, ami versenyképesebb termelést és jobb minőséget garantálna – fogalmazott. A nehézségek ellenére az elmúlt években egyes területeken sikerült eredményeket is elérni. Ilyen például a főlíasátrás termelés, ahol részben a termálenergia visszasajtolására vonatkozó moratóriumnak, illetve az uniós forrásoknak köszönhetően felindult a termelés. A jövőben nagy jelentősége lesz a francia partnerszervezettel közösen elnyert európai uniós marketingpályázatnak is, amivel növelni lehet a hazai zöldség-gyümölcs fogyasztást. A legfőbb kihívás, hogy a környező országok kerté-

szeti termelése egyre emelkedik, ami a jövőben a belföldi és az exportpiacainkat is negatívan érintheti. Az utóbbi években nagy problémát jelent a rendelkezésre álló kézi munkaerő hiánya, mind a szak-, mind az állandó, mind pedig az alkalmi munka területén. Bár a munkaerőhiány jelenleg a legszűkebb keresztmetszet az ágazatban, a NAK kezdeményezésére jelentős előrelépés történt az egyszerűsített foglalkoztatás területén. – Fontos, hogy a kertészet minden ágazata arányosan fejlődjön, megélhetést biztosítva a gazdálkodóknak és kiváló, egészséges terméket biztosítva a hazai fogyasztóknak – jegyezte meg a szakember. Az osztály működésének fő célja, hogy bemutassa a döntéshozóknak a szerteágazó kertészeti ágazat szakmai igényeit, a szakterületek specialitásait, a megjelenítésével. – Azt remélem, hogy egyre több gazdálkodó látja hasznát az osztály munkájának, amelynek keretében számos jogosan felvetődő szakmai kérdést sikerül megoldanunk – tette hozzá.

■ KÖPÖNCSEI CSILLA

Egységes szemlélet szükséges a vadkárfelemelésben

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara szokásos éves vadgazdálkodási konferenciájának fő témái a készülő vadkárfelemelési útmutató, a vaddisznóállomány helyzete és az afrikai sertéspestis betegség voltak.

Hagyományos, aktualitásokat áttekintő vadgazdálkodási konferenciáját tartotta meg a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a 25. FeHoVa keretében 2018. február 16-án. Köszöntőbeszédében Gyórfy Balázs, a NAK elnöke azt emelte ki, hogy a tavalyi tanácskozás óta az erdőgazdálkodás, a vadászat és a vadgazdálkodás területén – a törvénymódosításokat követve – jelentős változások történtek, a jogszabályok előkészítésében komoly szerepet vállalt a kamara, illetve a végrehajtásban is vannak a köztestületnek feladatai.

Így például kiemelt figyelmet kell fordítani a vadkárok korrekt felmérésének és kezelésének kérdéskörére. Ezen a téren komoly előrelépést jelent majd a vadászati szervezetek, illetve a kapcsolódó szakterületek tudományos műhelyei által kialakítás alatt álló vadkárfelemelési útmutató.

Erről Nagy Imre, a NAK Erdészeti Tudományos Intézete tudományos munkatársa beszélt. Szerinte mindenképpen „kell sorvezető”, hogy kialakuljon egy egységes szemléletű rendszer. Mint mondta, a protokoll várhatóan négy pillérre épül majd: a körülmények tisztázására, a terepi szemlére, a pénzügyi értékelésre és a szakvélemény készítésére. A szakértők arra törekednek, hogy az útmutató szakmai konszenzuson alapuljon, egyszerű, teljes körű, gyakorlatias legyen, olcsó végrehajtású becslési eljárást tegyen lehetővé, és az objektivitás jegyében lehetőleg ne tartalmazzon kivételeket.

A vadkárok egyik okozója a vaddisznó. A hazai vaddisznóállomány tendenciózus emelkedése – 1960-ban 8300, 2017-ben 102 600 példány volt – Csányi Sándor, a Szent István Egyetem Vadvilág Megőrzési Intézet igazgatója szerint annak tulajdonítható, hogy idehaza téves szemlélet uralkodott el. A növekvő állomány ugyanis több vadászati lehetőséget és élményt kínál a vadászoknak, ami több értékesíthető vadászatot is hoz magával, ez pedig biztos bevételi forrást jelent. Csányi Sándor úgy vélte, tévesnek bizonyult az az elhatározás is, hogy „kézben tartható” a vaddisznóállomány. Mint mondta, a jövőben tényekre, mérhető és nyomon követhető módszerekre alapozott vadgazdálkodást kell folytatni a vaddisznókkal, fertőzött húst tartalmazó, illegálisan behozott élelmiszerben érkezik-e, vagy esetleg a házisertésekben észlelik a vírust.

Csányi Sándor sem akarta az ördögöt a falra festeni, hogy az itt-

honi vaddisznóállományt akár megtizedelheti az afrikai sertéspestis (ASP) betegség, de mint mondta „közel vagyunk a problémához”. Azt pedig már Nemes Imre, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal elnökhelyettese vázolta fel térkép segítségével, hogy az ASP miként is került egyre közelebb – Ukrajnán és Románián keresztül – Magyarországhoz. Mint mondta, nem az a kérdés, hogy a betegség bekerül-e az országba, hanem az, hogy mikor, illetve az, hogy fertőzött tartalmazó, illegálisan behozott élelmiszerben érkezik-e, vagy esetleg a házisertésekben észlelik a vírust.

A Nébih több mint egy éve komoly intézkedéseket vezetett be a megelőzés érdekében, ugyanak-

kor hamarosan várható egy új főállatorvosi határozat megjelenése, amelynek pontjai a megelőzésre és az esetleges felbukkanás esetén teendő lépésekre is kitérnek. A tervezet pár fontos részletét tárta az érdeklődők elé.

Új elem, hogy a megyéket úgynevezett kockázati területeként (alacsony, közepes, magas) kategorizálják. A magas kockázatú területek közé tartozik majd Szabolcs-Szatmár-Bereg megye teljesen és Borsod-Abaúj-Zemplén megye kb. egyharmada. Valamennyi kategóriában új intézkedéseket vezetnek be. Például az alacsony kockázatú területeken tilos lesz az élő vaddisznók szállítása. Bárhol észlelt elhullott vaddisznót azonnal be kell jelenteni, és mintát kell venni belőle, azt pedig laborvizsgálat alá vetni. Az elhullott, ASP-s vaddisznóért állami kártalanítás is jár majd. Bevezetik a diagnosztikai célú kilövést: minden olyan vaddisznót el kell ejteni, amely a szokásostól eltérően viselkedik. Továbbá bevezetik a kilövési terven felüli kocaállomány-gyérítést is. Ezenkívül a vadaskertek és vadasfarmok moslélkellátását is kiemelten ellenőrzik majd, lévén a fertőzött élelmiszer-hulladék az ASP egyik legnagyobb veszélyforrása.

■ RAFFAI FERENC

Március 20-ig biztosítható az őstermelői jogviszony folyamatos fenntartása

Az őstermelők 2018. március 20-ig érvényesíthetik igazolványukat annak érdekében, hogy őstermelői jogviszonyuk folyamatos legyen és az őstermelőként történő értékesítési tevékenységet idén is jogszerűen folytathassák.

Azok az őstermelők, akik hatályos igazolványuk mellett még nem rendelkeznek a 2018. adóévre vonatkozó értékesítési betétlappal, annak kiváltását – a jogfolytonosság megőrzése érdekében – 2018. március 20-ig kérelmezhetik. A március 20-ig történő érvényesítéssel az igazolvány érvényessége 2018. január 1. napjára visszamenőleges, ezáltal biztosítható az őstermelői jogviszony folyamatossága.

Az őstermelőnek, közös igazolvány esetén az őstermelő családta-

goknak is személyesen jelen kell lenniük az ügyintézés alkalmával. Amennyiben a személyes megjelenés nem biztosítható, úgy az őstermelő helyett eljáró személy képviseleti jogosultságát közokiratban foglalt meghatalmazással vagy egészségügyi állapotról való tekintettel a kezelőorvos által kiállított igazolással és teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazással kell igazolni. A személyazonosság megállapítására alkalmas és érvényes igazolványnak, valamint az érvényesítendő őstermelői igazolványnak is rendelkezésre kell állnia az ügyintézés során. Az őstermelői igazolvány érvényesítését a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara továbbra is díjmentesen végzi.

Tekintve, hogy március 20. közeli dátum, és jelentős a még nem érvényesített igazolvánnyal rendelkező, őstermelőként nyilvántartottak száma, ezért kérjük, hogy a várható torlódások elkerülése érdekében minél hamarabb keressék meg a bejelentett lakóhelyük vagy a tartózkodási helyük szerint illetékes

falugazdászt az ügyintézés céljából. Az ügyfélszolgálati irodák és falugazdások elérhetőségei megtalálhatók a NAK portálján, a www.nak.hu címen.

Felhívjuk azon őstermelők figyelmét, akiknek nem a jogvesztő, 2018. március 20-án lejáró határidő miatt szükséges az őstermelői tevékeny-

ségével kapcsolatos ügyintézés, illetve a határidőig őstermelőként történő értékesítést sem terveznek, ami miatt érvényes igazolvánnyal kellene rendelkezniük, lehetőség szerint a határidő lejártát követően intézzék őstermelői igazolványukkal kapcsolatos ügyeiket.

■ NAK

Szakmát tanulók első megméréstetése

A 2017/2018-as tanév második felében – az agráriumot érintően – több mint 3700 tanuló kezdte meg szintvizsgáját országsszerte. De mit rejt a szintvizsga fogalma?

A szakképzési törvényben foglaltak értelmében minden nappali rendszerű oktatásban és nappali rendszerű felnőttoktatásban szervezett szakmai képzésben részt vevő tanulónak, aki nem rendelke-

zik érettségi végzettséggel, egy kompetenciafelmérésen kell részt vennie. A felmérés célja annak megállapítása, hogy a diákok rendelkeznek-e az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákkal. A szintvizsgát mindig az első szakképzési évfolyam tanévében, a február első tanítási napjától április utolsó tanítási napjáig terjedő időszakban szervezi a kamara. A NAK

feladata a szakképző intézményekkel együttműködve biztosítani a vizsgáztatás feltételeit és a szakmai háttérrel.

Ez az első olyan jellegű szituáció a szakközépiskolai diákok számára, amikor iskolán kívüli szakemberek figyelik és értékelik a tanulók gyakorlati teljesítményét.

A 2018. évi szintvizsgákra országos szinten 3723 tanuló adta be jelentkezését. Az idei évben Gazda, Lovász, Mezőgazdasági gépész, Kistermelői élelmiszer-előállító, falusi vendéglátó, Kertész, Virágkötő és virágkereskedő, Dísnövénykertész, Erdészeti szakmunkás, Pék, Húspari termékgyártó, Tejipari szakmunkás, Édesipari termékgyártó, Családi gazdaság, Állattartó szakmunkás és Szőlész-borász szakképesítésekben szervez szintvizsgát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, összesen 234 vizsgacsoportban.

Fontos téje van ennek a vizsgának, hiszen duális képzésben, a kilencedik évfolyam nyári gyakorlatától kezdődően kizárólag azok a tanulók köthetnek tanulószerződést munkahelyi körülményeket biztosító gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezetekkel, akik sikeresen teljesítik a követelményeket.

A tanulószerződéssel gyakorlatot teljesítő tanulók számos előnyhöz juthatnak. Azon túl, hogy a mindennapi életben valós munkahelyi körülmények között sajátíthatják el a szakma fortélyait, pénzügyi járandóságra, étkezési hozzájárulásra és egyéb, a gyakorlati oktatáshoz kapcsolódó munkavégzést elősegítő kedvező juttatásokra is jogosulttá válhatnak.

A szintvizsgát követően az elért eredményekről tanúsítványt állít ki a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a tanulók számára. Sok sikert kívánunk vizsgázóinknak!

■ NAK

A változó piaci igényekhez igazodik a kamarai választottbíróság

Az elmúlt év decemberében tartott országos küldöttgyűlés öt évre megválasztotta a NAK mellett működő Állandó Választottbíróság választottbíráit. Az elmúlt öt év értékeléséről és az elkövetkezendő időszak kihívásairól kérdeztük Mikó Zoltán címzetes egyetemi docent, a választottbíróság elnökét.

– Hogyan értékeli a kamarai választottbíróság eddigi működését?

– Az új kamarai törvény elfogadásával egyértelművé vált, hogy a választottbírói tisztség ellátására az őket megválasztók (végső soron a kamarai tagság) bizalmából kerül sor. A választottbíróság független működésének jogi garanciái, a működés technikai és adminisztrációs, valamint pénzügyi feltételei adóttak. A választottbírók közül többen is jogi, szakmai segítséget tudnak nyújtani a kamara vezetésének például jogalkotási kérdésekben. A határidős gabonapiaci ügyletek új jogi rendje is kamarai választottbírók közreműködésével került kidolgozásra. Ebben az ügýtípusban lényegében nincsenek perek. Nem a per a fontos, hanem az, hogy az ügyek korrektül rendeződjenek.

– Részben átalakult a választottbírói testület. Mi tette szükségessé a változást?

– Először is szeretném megköszönni a korábban megválasztott választottbírói testület minden tagjának az elmúlt öt évben végzett munkáját. A szakmai munka színvonalára jellemző, hogy egyetlen esetben sem került sor választottbírói ítélet közjogi érvénytelenség miatti megsemmisítésére. Külön is szeretném megköszönni azoknak a választottbíróknak a munkáját, akik a jövőben már nem végeznek választottbírói munkát: Maurer

Adél, Péli István, Hullán Tibor, Kulcsár László, Péter Mihály, Barátossy Gábor, Keleti Emil. Az új választottbírók közül Bacsai Edina és Jobbágy Krisztina a támogatási és földügyek elismert szakértői. Orbán Miklós és Szabó Gyula a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatok tekintetében rendelkeznek nagy szakmai tapasztalattal, Szűcs Ernő Péter pedig az integrációs ügyek egyik nagy gyakorlattal rendelkező szak-

értője. Czira Enikő Erzsébet és Szánthó Pál a föld és más agrárügyek elismert szakértői, míg Andréka Tamás és Kis Norbert a kormányzati munkában megszerzett átlagon felüli tapasztalataikat tudják hasznosítani a választottbíróági munkában. A választottbírói testület régi és új tagjai lényegében tükrözik a kamarai tagság struktúráját: megtalálhatók közöttük azok, akik alapvetően a kis-, közepes gazdaságokat érintő ügyekben szocializálódtak, de azok is, akik a nagyvállalatok vagy netán a multinacionális vállalatok gazdasági-jogi ügyeinek vitelében járatosak, sőt ha kell, idegen nyelven is tudnak tárgyalni.

– Ez évtől változások következtek be a választottbíróság-

gokra vonatkozó szabályokban. Ez a NAK mellett működő Állandó Választottbíróságot mennyiben érinti?

– Nem csekély kamarai lobbizás eredményeként a választottbíróságunkat nem integrálták az egységes Kereskedelmi Választottbíró-ságba. Az új eljárési szabályzatunk egyik jelentős újítása, hogy eltöröltük a regisztrációs, valamint az adminisztrációs díjakat. Ezeket a költségeket a kamara a tagdíj terhére a tagoknak szolgáltatásként nyújtja. Amit a feleknek fizetniük kell, az a választottbírói honorárium és azok közterhe. Ez igen jelentős könnyítés, sőt jelentősen olcsóbb is, mint bármely más választottbíró-sági eljárás.

– Idén hatályba lépett az új Polgári perrendtartásról szóló törvény. Ez mennyiben érintheti a választottbíró-sági ügyeket?

– Több ügyvéd egybehangzó véleménye szerint az új Pp. egy bírósági kereset benyújtását a kaland kategóriájába sorolja, épp a rigorózus eljárási normák miatt. Arra pedig külön is felhívnám a figyelmet, hogy a törvényi szabályozás értelmében agrárgazdasági, valamint a földtulajdonnal, -haszná-lattal kapcsolatos ügyekben érvényesen csak a NAK mellett működő Állandó Választottbíróság köthető ki. Lehet, hogy ez itt a reklám helyének minősül, de vállalom: ha valaki az érintett ügýtípusokban a jogvitás ügyeit gyorsan, rugalmasan, szakszerűen, észszerű költségkeretek között akarja intézni, bizalommal fordulhat a NAK mellett működő Állandó Választottbíró-sághoz. A szükséges információk megtalálhatóak a www.nak.hu honlapon.

■ NAK

Folyamatos fejlődés és szélesedő paletta a BirtOKOS Mobilnál

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara mobilkommunikációs szolgáltatása a BirtOKOS Mobil 2017 januárjában indult útjára, azóta előfizetői száma folyamatosan növekszik, a közösségi médiában is több ezer fő követi az ezzel kapcsolatos információkat.

A kamara egyik célkitűzése a tagok kiadásainak csökkentése. Mivel a mobilkommunikációs szolgáltatások „fogyasztása” teljesen beépült a mindennapi életbe, gyakorlatilag a „rezi” része lett. A szolgáltatók azonban nem kifejezetten a kamara tagjainak igényeihez alakították ki csomagjaikat, és az árképzés is erősen árbevétel-orientált. Ezen felismerések vezettek a szolgáltatás létrehozásához, ami versenyképes alternatívát nyújt a piacon elérhető publikus mobilcsomagokkal szemben, hiszen: nincsenek rejtett költségek, másodpercalapú a számlázás, a megadott percdíjak normáldíjasak, ezek bármely belföldi irányba értendők, nincs kapcsolási díj.

A szolgáltatás fejlesztéseként első lépésben a 2017-es évi kamarai tagdíj bevalláskor a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara minden szerződéses SIM-kártya után 1000 forint tagdíjőtvárást adott a meglévő BirtOKOS Mobil előfizetés után, ami a kamara tagjának a neve alatt szerepelt. A fejlődés, és a tagok piaci-, gazdasági helyzetének érdekében a szolgáltatás további újításokat tervez, remélve hogy általuk tovább növekszik a BirtOKOS Mobil népszerűsége a kamarai tagok körében.

2018 tavaszára beindul a kártyafüggetlen mobiltelefon-értékesítés, ami az állandó készüléklistát kiegészítve időszakos akciókkal szolgálja a tagok kényelmét és igényeit. A csúcskategóriás telefonok mellett főszerepet kapnak az ár-érték arányban kedvezőbb középkategóriás készülékek, és az elnyúlhatatlan strapatelefonok is felkerültek a palettára. Szintén 2018 tavaszától várható az a kampány, amiben minden új ügyfelet hozó előfizető bruttó 200 forintos jóváírást kap SIM-kártyáinként, amennyiben az rendben és időben fizeti számláját. Szintén kidolgozás alatt van a mobiltelefon kiegészítők és különböző – akár a precíziós gazdálkodással összeköthető – okoseszközök forgalmazása is. 2018 tehát tartalommal teli izgalmas év lesz a Kamara BirtOKOS szolgáltatásának, jelenlegi és leendő előfizetőinek egyaránt.

TAVASZI LENDÜLETBEN A BIRTOKOS MOBIL!

Vásároljon most CAT strapatelefont és a BirtOKOS Mobil

ajándékba ad egy CAT MultiToolt!

CAT® B30
25 990 Ft
22 990 Ft

CAT® S30
59 990 Ft
56 990 Ft

CAT® S60
199 900 Ft
169 990 Ft

Minden megrendelés után az ügyfélszolgálat felveszi a kapcsolatot a megrendelővel adategyeztetés céljából. Csak teljes mértékben kitöltött megrendelési adatokkal ellátott megrendeléseket tudunk kielégíteni. Fizetési és szállítási információkat megtalálja a megrendelés oldalon. Egy típusból több darabot is rendelhet. Egyszerre egy típust tud megrendelni, amennyiben több típusból szeretne rendelni azt külön megrendelésben kell leadnia. A nyomdai hibákért felelősséget nem tudunk vállalni. Jelen reklám nem minősül ajánlattételnek, és nem teljes körű. Részletekért keresse ügyfélszolgálatunkat.

© 2018 Caterpillar. Minden jog fenntartva. A CAT, a CATERPILLAR, a BUILT FOR IT, ezek logói, a "Caterpillar Yellow", a "Power Edge" márkaelemek és az itt használt vállalati valamint termékkazonosítók a Caterpillar bejegyzett védjegyei, engedély nélkül nem használhatóak. A Bullitt Mobile Ltd. a Caterpillar Inc. engedéllyel rendelkező licenszélője.

www.facebook.com/birtokosmobil

Házhoz visszük az agrárium híreit!

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara lapja
átlagosan 260 000 postaládában hónapról–hónapra

A NAKlap egyedi tartalommal bír, átlagosan 260 000 példánnyal, névre, címre szóló terjesztéssel, a legnagyobb országos lefedettségű, évente tíz alkalommal publikált időszakos kiadvány, amely az agrárium legfontosabb híreivel, kérdéseivel foglalkozik. A lapból az ágazatban dolgozó őstermelők, kis-, közép- és nagyvállalkozók is hasznos információkhoz juthatnak.

Hirdessen a NAKlapban, agrárkamarai tagoknak

20% extra engedményt biztosítunk!

HIRDETÉSI INFORMÁCIÓ:

Tremmer Tamás lapmenedzser • +36-20/5347-137 • naklap@maraton.hu

